

Съобщение за пресата
Люксембург, 21 април 2021 г.

Използването на услугите на космическите програми на ЕС има нужда от допълнителен тласък

Според публикувания днес нов доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) Европейският съюз не е направил достатъчно, за да оползотвори пълния потенциал на своите космически програми. Програмите „Галилео“ и „Коперник“, чиято дейност се базира на спътници, предоставят ценни услуги и данни, но са необходими повече усилия, за да се оползотворят значителните инвестиции (около 18 млрд. евро досега) и да се оптимизират ползите, които те носят на гражданите и икономиката. ЕСП призовава за изготвянето на всеобхватна стратегия, по-целенасочени действия и по-добро използване на регулаторната рамка за ефикасна подкрепа на използването на услугите от програмите.

Понастоящем ЕС има три космически програми, две от които привличат основния дял от инвестициите: програма „Коперник“, която предоставя данни от спътници за наблюдение на Земята, и програма „Галилео“ — глобална спътникова система за навигация и позициониране. До края на 2020 г. ЕС е изразходвал 18,3 млрд. евро за космическите си програми. За периода 2021—2027 г. са заделени над 14 млрд. евро. Със своята стратегия от 2016 г. Европейската комисия заявява стремеж да увеличи максимално икономическите ползи и ползите за обществото от европейските космически програми. Тя обаче не е определила към какви точно ползи се стреми, нито е поставила ясни цели нива и срокове, които да показват какво следва да бъде постигнато и кога.

„От технологична гледна точка ЕС успешно се превърна в глобален фактор по отношение на услугите за наблюдение на Земята и навигационните услуги от космоса. Но ЕС няма всеобхватен подход за подкрепа на използването на услугите на космическите програми, чрез който да оползотвори изцяло значителните публични

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

инвестиции“, заяви Михаилс Козловс, членът на Европейската сметна палата, който отговаря за доклада. *„Предвид факта, че повечето мерки за периода 2021—2027 г. все още стартират, надяваме се, че нашият одит ще даде началото на нов набор от действия, които могат ефективно да помогнат на ЕС да се възползва от тези ценни активи.“*

ЕСП установи, че подходът на Комисията за оценка на потенциалните ползи е бил засегнат от редица недостатъци. В резултат на това икономическото въздействие върху растежа и работните места и реалните общи ползи от програмите не са известни и могат да бъдат надценени или подценени.

ЕСП отбелязва, че програма „Галилео“ вече закъснява с осем години от първоначално планираното при започването на дейността през 2016 г. Въпреки това през последните години е постигнат добър напредък с въвеждането на съвместими с „Галилео“ приемници, което позволява навлизането в съответните пазарни сегменти, например смартфони или приложения в автомобилната промишленост. Американската система GPS, която е първата глобална навигационна спътникова система със световно покритие, обаче продължава да има силно присъствие на пазара и ще отнеме време, докато ползвателите приемат по-широко „Галилео“. Този процес е затруднен от скорошните забавяния — въпреки че „Галилео“ разполага с функционалности, които другите системи не могат да предложат, те все още не са изцяло налични.

ЕСП установи също така, че няколко ключови действия за насърчаване на използването в целия ЕС на данните от програма „Коперник“ не са били достатъчно целенасочени или не са довели до увеличеното използване, за което са били планирани. За да постигнат пълен ефект, приложенията трябва да се използват по-широко извън сектора на космическите услуги, но ползвателите им са основно експерти и учени. Достъпът до данните на програма „Коперник“ е подобрен, но все още се предоставя на прекалено много различни платформи, без да има дългосрочна визия за ефикасен достъп до данните.

В своята Космическа стратегия за Европа от 2016 г. Комисията се ангажира също така да приложи регулаторни мерки, за да насърчи навлизането на услугите на космическите програми. Въпреки това са предприети малко действия за установяване на регулаторните или административните пречки, които могат да затруднят използването на космически услуги. Комисията се е възползвала само частично от възможностите за насърчаване на използването на тези услуги чрез законодателството или стандартите на ЕС. ЕСП предупреждава, че продължават да съществуват сериозни пропуски при популяризирането на използването им в законодателството на ЕС или международните стандарти. В много области от интерес, например автомобилния транспорт и логистиката, автономните автомобили и дроновете, регулацията в най-добрия случай е непълна, а в най-лошия липсва изцяло.

Обща информация

Европейската комисия, Европейската космическа агенция (ЕКА) и различни други организации от ЕС и извън него споделят управлението на космическите програми на ЕС в сътрудничество с държавите членки.

Понастоящем ЕС разполага с три водещи космически програми: „Коперник“ — най-голямата в световен мащаб програма за наблюдение на Земята; „Галилео“ — глобалната навигационна спътникова система на Европа (ГНСС); и EGNOS — Европейската геостационарна служба за навигационно покритие. Поради твърде специфичния ѝ обхват

и ограниченото ѝ финансово значение EGNOS не беше включена в обхвата на настоящия одит.

Специален доклад № 7/2021 „Космически програми на ЕС „Галилео“ и „Коперник“ — предлагането на услуги е започнало, но за използването им е необходим допълнителен тласък“ е публикуван на английски език на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu). Преводите на други езици на ЕС ще бъдат добавени скоро.

През миналата година ЕСП публикува доклад относно [използването на новите технологии за повърхностни изображения за мониторинг на Общата селскостопанска политика](#).

ЕСП представя своите специални доклади на Европейския парламент и на Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Контакт с пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Тел.: (+352) 691 551 502
- Claudia Spiti - claudia.spiti@eca.europa.eu - Тел.: (+352) 691 553 547